

Versjon: 12.1.16

SYKKELBYEN ALTA

Årsrapport
2015

INNHALDSFORTEGNELSE

INNLEDNING	3
FORORD	4
DELMÅL 1: Øke sykkelandelen med 8 % årlig	6
STRATEGI 1.1: Motivere flere til å være fysisk aktiv på sine reiser i Alta	6
STRATEGI 1.2: Økt tilrettelegging av gang- og sykkelarealer, herunder god drift og godt vedlikehold	11
STRATEGI 1.3: Vintersykkelsatsning	15
DELMÅL 2: Øke trafiksikkerheten for syklende i Alta	16
STRATEGI 2.1: Utbedre punkter og strekninger med risiko for sykkelulykker, med spesielt fokus på skoleveier.....	16
STRATEGI 2.2: Økt fokus på typer uhell og ulykker som kan forebygges.....	17
DELMÅL 3: Øke bevissthet om sammenheng sykling/folkehelse	18
STRATEGI 3.1: Ha et aktivt informasjonsarbeid.....	18
STRATEGI 3.2: Øke kunnskap hos offentlige myndigheter og beslutningstakere i Alta.....	21
ANNET: Tiltak som retter seg mot flere/alle områder	21

INNLEDNING

Sykkelbyen Alta er et samarbeidsprosjekt mellom Finnmark fylkeskommune, Statens Vegvesen og Alta kommune. Hver av partene har investert kr 5 millioner hver i prosjektet, som i utgangspunktet skulle vare i 3 år, til og med 2013. Dels på bakgrunn av gode resultater og midler som var ubrukte fikk prosjektet mandat til å fortsette ut 2015. Dette ble vedtatt av styringsgruppa til prosjektet.

Prosjektet er organisert med en prosjektgruppe, en styringsgruppe og en referansegruppe.

Vår visjon er å få "Flest mulig til å sykle, - hele året".

Fra 2014 var delmålene:

- Øke sykkelandelen med 8 % årlig
- Øke trafiksikkerheten for syklende i Alta
- Økt bevissthet om sammenheng sykling/ folkehelse

Hovedmålet: «Flere velger sykkel på sine reiser i Alta»

Målgruppen for årsrapporten er "alle", - politikere, ledelse og ansatte i alle de 3 samarbeidende etatene, medier, samt enhver annen som ønsker å vite hvordan vi har jobbet.

Strategi- og tiltaksplan ble revidert i 2014 og kan leses på hjemmesiden til sykkelbyen under «prosjektdokumenter».

FORORD

Dette er en rapport fra det siste året som sykkelbyprosjekt – og med mange seil tatt ned. Det er en naturlig utvikling, da de økonomiske midlene en gang må ta slutt. Tiltak som da ønskes gjennomført måtte prioriteres strengt for det siste året. Det som ble prioritert er de tiltakene som har skapt mest engasjement og flest nye syklister, i tillegg til de som ikke har kostet noe penger. Sykle-til-kampanjer med gavekort er en solid vinner og ble løftet frem. Videre det gode samarbeidet med sportsbutikkene og halvårlig service ute på sykkelvegene.

Samtlige tiltak som anses som gode for en sykkelby er likevel tatt med i beskrivelsen videre av to grunner. Vi trenger for det første å bli minnet på at mer kunne vært gjort hvis vi hadde hatt tilgang til mer ressurser. For det andre er en årsrapport også en form for oppslagsverk og påminner oss om de gode tiltakene som ikke nådde opp i konkurransen – denne gangen. De er likevel ikke glemt.

Litt vemodig er det også når man ser at en god epoke på 5 år går mot slutten. Det er jo da litt trøst i at Alta kommune har valgt å satse videre på sykkelbyen sin, ved å legge den inn som et tiltak under Folkehelse. For tiden er det dessverre ikke satt av midler til mer satsing, hvor andre lovpålagte oppgaver har måttet bli prioritert.

Fra sykkelbykoordinatoren sin side vil vi likevel fortsette å søke om midler fra andre eksterne for å få til en minimumsfinansiering av tiltak innen trafikksikkerhet og motivasjonskampanjer.

Et prosjekt skal ikke vare evig – det er avmålt i tid og økonomi. Vi har i de 5 årene fått prøvd oss frem med mye forskjellige løsninger og det har uten tvil vært en god «boost» for Altasamfunnet at sykkelbysatsingen kom. Og det er tydelig at den også er kommet for å bli. Når resultatene fra Nasjonal Reisevaneundersøkelse kom på bordet i februar 2015 skilte Alta seg ut i Nord-Norge. Vi hadde da gått fra ca 3 % sykkelandel når prosjektet startet til delt 1 plass med Bodø i landsdelen – på hele 7 %. Dette er målt gjennom hele året. Når det nasjonale snittet ligger på 5 % må vi være fornøyde med over en dobling. Nasjonale målsettinger antyder langt på vei at en sykkelby bør ligge på opptil 20 % - så ambisjonene har langt fra slukket for oss.

Det gode samarbeidet mellom de 3 etatene (kommune, vegvesen og fylkeskommune) er også noe vi vil bygge videre på. Minimum en gang årlig bør fagpersonene samles for å oppsummere fjoråret og vurdere tanker om kommende sesong. Slik vil vi også kunne dra bistand av ulike innfallsvinkler og fortsatt ha Norges nordligste sykkelby – som har blitt lagt merke til i hele landet.

DELMÅL 1: Øke sykkelandelen med 8 % årlig

STRATEGI 1.1: Motivere flere til å være fysisk aktiv på sine reiser i Alta

Det må arbeides for at flere av dagens bilister velger sykkel som transportmiddel. De som allerede sykler må oppleve å bli prioritert og motivert til å sykle mer. Sykkel skal bli et alternativ som det er lett og velge. Gå-strategien er innlemmet i videre satsing. Tellingene legges til grunn.

I-1: Sykle til skolen/ jobb kampanje

Formål: Øke andelen syklende og gående. Aktivitet registreres på egne skjema. Det deles ut et gavekort pr skole som deltar, på kr 2000. For arbeidsreisende trekkes det 5 gavekort a kr 2500 på alle deltakerne.

Tiltaket ble gjennomført 6 uker om våren (mai + begynnelsen juni) og 6 uker høst (fra ca. 20. august).

Kostnad:	Budsjett sykle til skolen :	50 000	Resultat: 30 000
	Budsjett sykle til jobben:	20 000	Resultat: 21 000

Anbefaling: Dette anses som det viktigste motivasjonstiltaket i sykkelbyprosjektet. Tilbakemeldinger fra alle spurte er at dette engasjerer godt og får mange til å benytte kroppslig transport.

I-2: 5 – i form

Formål: Det opprettes en trimgruppe av delvis inaktive personer som er åpen for medieeksponering. Lokale medier følger opp og lager reportasjer som skal inspirere andre til å ta del i treningsopplegget deres, evt. slenge seg med de gangene de har utetrim.

De involverte formtestes før og etter kampanjen på UiT sitt testlaboratorium. Tilsvarende prosjekter, bl.a. i Sandnes, har gitt god respons hos andre i befolkningen.

Tiltaket ble ikke gjennomført i 2015.

Kostnad: Budsjett 50 000 kr   Resultat: kr 0.

Anbefaling: Kan gjenopptas som et mulig motiverende tiltak når det foreligger økonomiske ressurser. Vurderes opp mot Alta kommunes Frisklivssentral som skal starte opp i 2016.

I-3:   EL-sykkel prosjektet

Formål: Motivere flere til å velge sykkel i stedet for motorisert transport. Med en hjelpemotor på sykkelen vil terskelen for å velge sykkel bli lavere for mange som er motivert nok til å velge sykkel. Tiltaket gjennomføres ved delfinansiering av el-sykler, hvor egenandelen i dag utgjør ca kr 5 000. Det søkes eksterne midler til gjennomføring og skal i utgangspunktet ikke belastes sykkelbyen eget budsjett.

Det ble ikke gitt tilskudd fra noen fond eller stiftelser i 2015.

Kostnad: 0 kr.

Anbefaling: Tiltaket anbefales videreført da det kun koster timeverk. Det er veldig mange som er motiverte til å gå fra bil til sykkel – men trenger den lille ekstra motivasjonen. En el-sykkel kan da være løsningen. Et svært positivt tiltak med mange treff i lokale som riksdekkende medier.

I-4:   Service/ effekter/ belønning

Formål: Sette fokus på og belønne de som går eller sykler på sine reiser. Gratis sykkelservice via sportsbutikkene vår og høst. Effekter som Sykkelbyen rår over deles ut samtidig.

Ad-hoc kampanjer inngår også, som for eksempel varmt måltid i januar (pizzasnurring), frisk drikke på sommeren, varm drikke høst, osv.

Dette ble gjennomført vår og høst ved start på sykkelkampanjene. Sportsbutikkene stiller gratis opp på morgningene de 4 dagene dette skjer årlig.

Kostnad: Budsjett: kr 0   Resultat: kr 0.

Anbefaling: Tiltaket har virkning på synlighet og økt fokus. Dette er et positivt innslag hver vår og høst som anbefales videreført.

Fra vårservice, Elvebakken.

1-5:   **Europeisk mobilitetsuke**

Formål: Fokus på miljøvennlig transport i samarbeid med offentlige myndigheter. Det lages en plan og program årlig. Aktuelt med andre miljøvennlige tiltak samtidig, som bruktmarked, rabatt på kollektive reiser, osv. Avsetting av bilarealer til aktiviteter for myke trafikanter applauderes., tilsvarende åpning av nye gang/sykelområder. Det kan mottas artikler for utdeling via Vegdirektoratet, som sendte ballonger, ringeklokker til sykkel, m.m.

Dette gjennomføres 16-22 september hvert år. I 2015 ble følgende ukeplan laget:

- Onsdag 16.9: Utdeling av belønninger til gående og syklende i rundkjøringa i sentrum.
- Torsdag 17.9: Kappsykling med journalister i bil fra Kaiskuru til sentrum. Hvem kommer først med start kl. 0750. Både Tv Nord og NRK Finnmark deltok som bilkjørere. Syklistene (3 stk) vant (med 3 minutter) siden vi kunne bruke den nye og kortere sykkelvegen over Aronnes.
- Fredag 18.9: Kl. 0930 – offisiell åpning av ny sykkelveg Aronnes – sentrum. Her stilte både Aronnes skole og Aronnes barnehage opp til snorklippingen ved samferdselssjef ved Finnmark fylkeskommune, per Bjørn Holm Varsi. Overraskelse med isbilen som dukket opp falt i god smak.
Kl. 1330 – offisiell åpning av kollektivanlegg ved Alta ungdomsskole. Også her snorklipping ved samferdselssjefen FFK og en isbil som overraskende dukket opp til de reisende elevene.
- Lørdag 19.9: Markering av bilfri dag – parkeringsområder i sentrum avsperrert til andre aktiviteter. Hinderløype/aktivitetsløype for barn ved bruk av kunstgress. Egen utendørs stue oppsatt på parkeringsområdet.
- Mandag 21.9: Overnatting på parkeringsområdet P3 i sentrum – samtidig markering av friluftslivets år. Tilrettelagt med to lavvoer, bål plass og sittegrupper med omkringliggende kunstgress på området.

Kostnad: Budsjett: kr 0 Resultat: 600 kr i is fra isbilen.

Anbefaling: Dette er en rimelig ordning som gjøres årlig i hele Norge og Europa. Bilfri uke hjelper oss til nok en periode hvor vi kan fokusere på bærekraftig mobilitet, inklusive mer sykling.

I-6: **Månedens syklist**
Formål: Belønne en syklist pr måned, tilfeldig utplukket langs veiene i Alta. Det lages en liten reportasje til hjemmesiden om vedkommende, som også mottar en sykkeljakke.

Det ble utdelt ca 15 sykkeljakker i 2015.

Kostnad: Kr 0. Resultat kr 0. Ikke behov for innkjøp av flere jakker ut 2016.

Anbefaling: Videreføres som en del av tiltak med økt fokus på sykling.

I-7: Sykkelavtalen

Formål: En avtale om forskudd på lønn hos arbeidsgiver. Bedriften legger ut for en ny sykkel og trekker den ansatte i lønn over et års tid. Ingen begrensning i antall sykler. Øker motivasjonen til å sykle med nytt og bra utstyr, samtidig som det er gunstig økonomisk.

Det er viktig å nå ut til alle bedrifter i Alta om ordningen.

Ikke gjennomført noe i 2015 om tiltaket.

Kostnad: Ingen utgifter.

Anbefaling: Videreføres som et mulig tiltak å løfte frem igjen.

I-8: Gåbuss/sykelbuss

Formål: Inspirere foreldre til å la barna gå eller sykle til og fra skolen, for økt aktivitet. Må samordnes mot Foreldreutvalgene ved hver skole, da det er foreldrene og ikke skolene som blir ansvarlig for utførelsen. Må jobbes mot Foreldreutvalg på hver skole.

Det vil vurderes om f eks pensjonister har mulighet til å bidra som trygge voksne.

Ble ikke gjort noen aktive tiltak rundt dette i 2014 da det er vanskelig å finne frivillige som vil drive dette på egen hånd.

Kostnad: Budsjett kr 0. Resultat kr 0.

Anbefaling: Oppføres som et mulig tiltak å dra i gang hvis interessen oppstår.

- 1-9:** **Kurs for lærerne**
Formål: Korrekt opplæring og bevisstgjøring av trafikkregler. Kurset gir deltakerne kompetanse utover den vanlige sykkelprøven. Kurset har litt teori, og går deretter ut på mest mulig ferdsel i trafikale situasjoner i nærmiljøet.
- Tiltaket ble ikke gjennomført i 2015.
- Kostnad:** Ca kr 15 000 pr gang.
Budsjett 2015: kr 0. Resultat kr 0.
- Anbefaling:** Et tiltak som kan iverksettes hvis skolene melder inn et behov for en ny oppdaterende runde.

STRATEGI 1.2: Økt tilrettelegging av gang- og sykkelarealer, herunder god drift og godt vedlikehold

- 2-1:** **Merking av sykkelurløyper**
Formål: Synliggjøre trasévalg og gjøre det mer attraktivt å ferdes i terrenget med sykkel. Å dra på tur er folkesport nr. 1 i Norge. Løypene merkes med hvor de går, hvor lange de er, evt. "fargekoding" av vanskelighetsgrad. Henger sammen med turklient på web.
- Arbeidet ble videreført i 2014. Det måtte lages grunneieravtaler med den alle berørte hvor turstiene berører deres eiendommer. Til sammen er ca. 120 avtaler signert. Av totalt 17 turløypeforslag har 16 gått videre til fysisk skilting. Av disse igjen gjenstår ca 6 som enda ikke har fått satt opp stolper til skilt. Infotavlene til løypene inneholder tekst som også oversettes til engelsk og samisk. Det har tatt ekstra tid å få den samiske oversettingen fullført. Andre utfordringer som endrede trasévalg, berøring av skytebaner og avhengighet av frivillige gjør også arbeidet noe sårbar – som kan gi forsinkelser. Det er nå gitt utsettelse for fullføring av prosjektet til første halvdel av 2016.
- Alle løypene er tilgjengelige digitalt på turklienten fra sykkelbyen og kommunen sin hjemmeside.

Kostnad: Mottatt tilskudd 0,5 mill. kr fra Finnmark fylkeskommune, FEFO, Sametinget og Gjensidigestiftelsen.
Budsjett: 0,5 mill. kr. Resultat: 11.500 kr (ca. 200 stk skiltstolper)

Anbefaling: Slutføre tiltaket i første halvdel av 2016. Nye løyper må søkes om fra Finnmark fylkeskommune innen februar 2016. Aktuelle løyper her er Byløypa og turløyper fra sentrum.

2-2: Aktivitetsløype ved skolene

Formål: Løype nært skoler for aktivisering av barn og unge. Kan både brukes i friminutter og som organisert aktivitet via skolen. På fritiden er dette åpne nærmiljøanlegg.

Kostnad: Budsjett: kr 0
Resultat kr 550 (påvisning av kabler ved øvre Alta skole, Foreldrearbeidsutvalget som utførte dugnadsjobb med oppsetting av gjerde rundt pumpeløypa ved skolen).

Anbefaling: Bør videreføres som tiltak da dette gir aktivitetsmuligheter både i skoletiden og på fritiden for de omkringboende – så lenge det er økonomiske ressurser til rådighet. Gjenstående skoler er Tverrelvdalen og AKG, samt ungdomsskolene og Alta videregående skole.

For 2016 er det mottatt midler fra Gjensidigestiftelsen (kr 360 000) for delfinansiering av stor pumpeløype ved Sandfallet ungdomsskole. Totalbudsjett kr 600 000. Resten er det søkt om spillemidler til for fullfinansiering. Må ferdigstilles i 2016.

2-3: Snarveger

Formål: Oppgradere eksisterende og nye snarveger for enda mer tilrettelegging for gående og syklende. Stier og smett bør vernes også på kart, som en av de store fordelene myke trafikanter har fremfor motorisert ferdsel. Bør settes av midler til ca 5 snarveger pr år, dersom behov. Ingen prioriteringer for 2015.

- Kostnader:** Budsjett: kr 0. Resultat: kr 0
- Anbefaling:** Et bra tiltak som gir store fordeler for kroppslig transport. Positivt at de skiltes og merkes – som igjen gir ytterligere økt synlighet.
- 2-4:** **Vedlikehold/ opprustning av sykkelvegene (eksisterende)**
Formål: Påpeke mangler overfor veieierne, herunder øke standarden og øke trafikksikkerheten.
- Kostnader:** Budsjett: kr 0 Resultat: kr 0.
- Anbefaling:** Tiltaket som en overvåkning innen asfaltering, lyspunkt, siktrydding, evt. avsperringer og bedret krysningsløsning bør gjennomføres ca. hvert 2 år. Dette for å gi melding til veieierne om behovet. Neste inspeksjonsrunde bør tas barmarkssesong 2016.
- 2-5:** **Anbefalte nye delutbygginger for et sammenhengende gang- sykkelvegnett**
Formål: Gi innspill til veimyndighetene om hvor det anses mest fornuftig å bygge ut for å oppnå flest mulig nye syklende.
- Aronnestraséen fikk utgiftsført 600 000 kroner i asfalt, som ble dekket inn i ekstra bevilgninger. Vegen fremstår som ferdig etablert med lysstolper, asfalt, bilsperrer og skilt.
- Alta kommune har planlagt ny gang/ sykkelveg langs Bossekopvegen. De to første delene, fra Skansen til Bossekop kirke og fra Skansen til Tollevikakrysset er planlagt ferdigstilt 2016. Egne investeringsbudsjett.
- Kostnader:** Kun timeverk.
- Anbefaling:** Veieierne bør følges opp med en oversikt over utbyggingsbehov.

2-6: Sykkelparkering

Formål: Tilrettelegging for syklistene som gjør det mer attraktivt å sykle. Aktuelle mottakere er skoler og idrettshaller/ områder og andre offentlige steder. Bedrifter får inntil 50 % av sine utgifter dekket. Ikke avsatt midler i 2015.

Kostnad: Budsjett: kr 0   Resultat: kr 0

Anbefaling: Skoler, barnehager, treningsparker og delfinansiering til bedrifter har virket positivt. Tiltaket kan gjeninnføres ved f.eks. ekstern finansiering hvis nye behov dukker opp. Fra høsten 2015 ble nye regler innført som tillot alle barn under 4 klasse å sykle til skolen. Det bør analyseres om behovet for mer sykkelparkering derfor har økt ved skolene i Alta.

2-7: Oppfølging av gang/ sykkelvei- eiere ang drift og vedlikehold

Formål: Fra Håndbok 111 Standard for drift og vedlikehold av riksveger: «Ferdsearealet for gående og syklende skal være farbart og attraktivt for fotgjengere og syklistene slik at de foretrekker å ferdes der fremfor i kjørebane». Målet henger sammen med at anlegg skal være universelt utformet også under krevende forhold, herunder vinterdrift.

Ansvar ligger hos veieiere i Alta (Statens vegvesen, Finnmark fylkeskommune og Alta kommune). Det er behov for å kunne veilede innen ressursbruk og vise til gode eksempler fra andre steder.

Det må arrangeres jevnlig møter mellom partene for å utveksle erfaringer og muligheter. Kan sees i sammenheng med vintersykkelkampanje. Det er viktig at strategien blir forankret i driftsorganisasjonene.

Kostnad: Kun timeverk.

Anbefaling: En viktig oppfølger for å følge opp veiernes vedlikeholdsansvar. I 2015 var det ingen større behov for å melde inn noe fra Sykkelbyen sine innsendere av driftsmeldinger.

STRATEGI 1.3: Vintersykkelsatsning

3-1: Vintersykkelkampanje

Formål: Få flest mulig til å prøve sykkel på vinterføre. Dagens statistikk viser at andelen syklende om vinteren er svært lav. Det skal vurderes om det også bør iverksettes en egen sykle til jobb/ sole kampanje vinterstid – for å forsterke sykkelandelen.

I samarbeid med sportsbutikkene ble det laget et tilbud til de som velger å sykle utover høst og vinter. Skal bestå av rabatterte piggdekk, vinterbekledning og evt en servicepakke for vinterbruk. Det ble ikke brukt ekstra midler på dette utover å dele ut allerede anskaffet materiell som sykkeljakker, sykkelhansker, gavekort, osv. 1-2 ganger pr uke ble det laget artikkel og delt ut belønninger til tilfeldige syklister på vinterføre. Resultatet ble 10 % økning av antall syklende på vinterføre.

Kostnad: Budsjett: kr 0. Resultat: kr 0.

Anbefaling: Det bør fortsatt være et mål å få flere til å sykle om vinteren. Her ligger et stort uforløst potensiale.

Fra «test en vintersykkel», februar 2015

DELMÅL 2: Øke trafikksikkerheten for syklende i Alta

STRATEGI 2.1: Utbedre punkter og strekninger med risiko for sykkelulykker, med spesielt fokus på skoleveier

4-1: Kartlegging av skolevei i Alta

Formål: Gjennomgå adkomstveier til skolene og vurdere grad av risiko for uhell og ulykker. Slik kan det lettere imøtekommes å la ytterligere flere barn, herunder 3 klassinger, få muligheten til å sykle og gå til skolen på egen hånd.

I 2015 har en arbeidsgruppe bestående av fagpersoner fra Alta kommune, Statens vegvesen og Trygg trafikk laget et nytt verktøy som kan analysere stedlige forhold som igjen peker på om en skolevei kan anses som «farlig» eller «særlig farlig».

Kostnad: Det var budsjettert med kr 50 000 til møtevirksomhet og planleggingsmøter, men ingen midler brukt på tiltaket.

Anbefaling: Sykkelbygruppa må vurdere om det bør gjøres ytterligere kartlegginger og analyser for å vurdere tilretteleggingstiltak for skoleveger i Alta.

4-2: Avklare bruk av bundne midler fra Statens vegvesen

Formål: Ha en dialog og samarbeid med Statens vegvesen om investering av 1 mill. kr 2015 ang infrastruktur for syklende langs RV 93 og EV 6. Arbeidet bør også omfatte tilsvarende utredning for andre aktuelle områder. Spesielt trekkes frem Alta sentrum, generelt systemskifter, og prioritering av syklistene i trafikken – som finansieres av sykkelbyens budsjett.

Prosjektgruppa ble invitert til å komme med innspill til dette arbeidet. Etter møte hos Statens vegvesen ble midler brukt til å tilrettelegge mer for gående og syklende i krysset på E 6 ved rådhuset samt utvidelse av vegskulder langs Eibyvegen i retning

Skillemo. Dette for å gi gående og syklende bedre og tryggere ferdsmuligheter. I tillegg ble midler benyttet til sluttasfaltering av sykkelvegen fra Aronnes til sentrum.

Kostnad: 1 mill. kr.

Anbefaling: Tiltaket var enkeltstående og videreføres ikke.

STRATEGI 2.2: Økt fokus på typer uhell og ulykker som kan forebygges

4-2: Sykkellytkampanje/ synlighetskamp

Formål: Fokus på lys/ synlighet i trafikken. Sporadisk kunne fokusere på og til tider dele ut refleksutstyr/ lys til syklister.

Tiltaket ble ikke gjennomført i 2015 grunnet mangel på penger.

Kostnad: Budsjett: 10 000 kr   Resultat: 0 kr.

Anbefaling: Et positivt tiltak innen trafiksikkerhet som setter fokus på viktig tema. Kan gjennomføres hvis tilstrekkelig med midler.

4-3: Krysse veien kampanje

Formål: Fokus på sikker og eksemplarisk kryssing av vei slik at ulykker og uhell unngås.

Spesielt var fokusområdet syklende over gangfelt. Det ble gjennomført 2 befaringer ved skolestart i høyt trafikkerte vegkryss/ rundkjøringer. Noen av de som kom med sykkel ble intervjuet om valgt fremgangsmåte. Resultatet ble vist i en artikkel på hjemmesiden til sykkelbyen.

Tiltaket ble ikke gjennomført i 2015 grunnet mangel på penger.

Kostnad: Budsjett: kr 0   Resultat: kr 0.

4-4: Fokus på sykkelhjelmer

Formål: Øke andelen som benytter sykkelhjelmer, spesielt unge (ungdomsskole, videregående skole)

I England vises det til prosjekter hvor man samarbeidet med klesdesignere og andre aktuelle hvor ungdommer fikk lage sine egne sykkelhjelmer – utformet slik de ville ha dem. Når de unge får et eieforhold til det de har laget gikk brukandelen merkbart opp. Inspirasjon og ideer tas med f eks de 3 aktuelle skolene.

Tiltaket ble ikke gjennomført i 2015 på grunn av mangel på penger.

Kostnad: Budsjett: kr 0   Resultat: kr 0

Anbefaling: Dersom tiltaket vurderes gjennomført på nytt kan det eventuelt søkes om ekstern finansiering. Resultatene fra andre steder oppfattes som veldig positive og førte til økt hjelmbruk blant elevene.

DELMÅL 3: Øke bevissthet om sammenheng sykling/folkehelse

STRATEGI 3.1: Ha et aktivt informasjonsarbeid

5-1: Informasjonsspredning via Næringsforeningen

Formål: Informere bedrifter i Alta om fordeler ved bruk av sykkel.

Det er gjort avtale med Alta næringsforening om tillatelse til 2-3 ganger pr år å få sende ut infobrev til alle deres medlemmer om fordelene ved sykling. Det ble her varslet om sykle-til-jobben kampanjer, service på vegen og gitt informasjon om fordelene ved sykling. Dette blir gjort ved starten av hver sykkel kampanje (vår og høst).

Kostnad: Kun timeverk.

Anbefaling: Bør videreføres da den ikke koster penger og når mange voksne.

5-2: Hjemmeside/ Web side

Formål: Dette er en informasjonskanal til Sykkelbyen Alta. Her legges ut informasjon, nyheter og sykkelrelatert stoff. Linker legges også ut på facebook. Andre måter å bruke sosiale medier vurderes fortløpende.

Fra sykkelopplæring ved Elvebakken skole

Antall artikler i 2015 ble ca. 30, herunder tema som

- Vil du bli en sykkelhelt på vinteren? – om vintersykkelkampanjen.
- Dagens sykkelhelter (10 reportasjer utover).
- Vil du teste en skikkelig vintersykkel? Tilbud på vei til jobb – piggdekk og fatbike.
- Sykle til- kampanjen har startet.
- Samspill i trafikken er viktig – SVV sin video.
- Oppsiktsvekkende resultat etter sykkelservice

- Vellykkede opplæringsdager for 2. og 3.klassinger på sykkel.
- Livsfarlig kryssing av gangfelt med sykkel?
- Sykkelpunkt er klare til besøk.
- Ny sykkelpumpe montert på Alta sentrum.
- Bruktmarked for sykler på torget.
- Beste skoleklasse og beste bedrift
- 25 dårlige grunner for å la være å sykle

Kostnad: Budsjettet: 10 000 kr   Resultat: 6200 kr

Anbefaling: Som et minimum bør sykkelbyen ha en kanal hvor sykkelrelaterte nyheter får kommet ut. Dersom det ikke er midler til å opprettholde egen hjemmeside kan alternativet være å innlemme en egen «side» på kommunen sin hjemmeside, alta.kommune.no. De fleste treff kommer likevel via facebookside – hvor man blir linket inn til artiklene.

5-3:   Mediastrategi

Formål: Avklare hvordan vi bør bruke media mest formålstjenlig for prosjektet. Også å avklare hvem som uttaler seg til media om prosjektet. Dersom det spørres om ting på overordnet nivå, bør styringsgruppa inviteres til å uttale seg.

Har fortløpende blitt tatt opp i sykkelbyarbeidet.

Kostnader: Ingen

Anbefaling: Om det ønskes mest mulig synlighet for et slikt prosjekt bør man ha en strategi på positive og høyfrekventlige saker som er aktuelle og som fenger. Da blir sykling dagsaktuelt og en snakkis på pauserommet blant flest mulig.

STRATEGI 3.2: Øke kunnskap hos offentlige myndigheter og beslutningstakere i Alta

5-4: Informasjon til ledelse

Formål: Intern opplæring av ledelsen, både politisk og administrativ. Folkehelsekoordinatoren i Alta kommune vil kunne gi informasjon direkte til ledergruppa ved kommunen når man avtaler med rådmannen først.

Dette anses som viktig for å få etablert forståelse for satsinger og tiltak. Det er høyst relevant å invitere personer i relevante nøkkelroller med på regionsamlinger og sykkelkonferanser for tematisk inspirasjon og faglig påfyll.

Ikke benyttet i 2015.

Kostnad: Budsjett: kr 0   Resultat: kr 0.

Anbefaling: Ved økonomisk romslighet bør slike tiltak tilbys – ikke kun for interne deltakere i prosjektet, men også andre aktuelle. Dette kan være politisk ledelse så vel som andre fra ledergruppene i berørte etater.

ANNET: Tiltak som retter seg mot flere/alle områder

Dette er som vanlig en sekkepost hvor mange mindre tiltak står oppført. Dette er tiltak som ikke er rettet mot noen spesielle, snarere mot alle.

6-1: Sykkeltellinger

Formål: Statistikkverktøy, avklarer hvilken vei utviklingen går i Alta. Fra 2015 skal automatiske telleverk benyttes. Statens vegvesen har to anlegg (Elvebakken og Midtbakken, ved E 6) i tillegg til de to sykkelbarometerne (Granshagen og Aronnes).

Kostnad: Budsjett: kr 0   Resultat kr 0

Anbefaling: Det bør vurderes å få rettet opp en feilmontering på telleverket på Aronnes. Henstilling til Statens vegvesen på saken. Dette da telleren for fotgjengere også teller passerende biler.

6-2: Effekter og synlighet

Formål: Økt fokus og bevissthet rundt sykling. Prosjektet er nå fri for vannflasker, har ca. 200 refleksvester igjen. En del sykkeljakker skal rekke ut 2016.

Synlige kampanjer bør merkes med evt. bannere/ flagg langs trafikkerte veier for informasjon og motivering. Bestille 30 stk bannere, 1x4 meter for oppheng langs aktuelle lyktestolper i Alta.

Kostnader: Budsjett: kr 0   Resultat: kr 0.

Anbefaling: Dette er et medium viktig tiltak – for å fremme synlighet. Artikkene som kjøpes inn bør få logoen/ kjenne merke til prosjektet og det bør fremstå som nyttig og aktuelt settingen hvor prosjektet virker.

6-3: Til disposisjon

Formål: Frigjøre prosjektleder til å gjennomføre mindre tiltak. For 2015 ble midler herfra brukt:

- Sykkeltelling vinter 20 000 kr
- 5 stk skilt (motorvognforbud – gang/ sykkel + Byløypa) – 2300 kr
- Montering innendørs sykkelparkering Amfi – 19 000 kr
- Utsifting av skilt, Miljørutam snarveg og sykkelpunkt – 2500 kr
- Montering sykkelpumpe, sykkelbarometer og remntering ødelagt bilsperre – 13 500 kr
- M.m.

Innendørs sykkelparkering innebærer to parkeringslommer i oppvarmet garasje. Disse fikk vi innrede kostnadsfritt overfor

byggeier. Den ene er inngjerdet og brukes til bysyklene hvor Thon hotell står for utleie. Den andre er det oppstilt sykkelstativer på – til bruk for enhver. Det anses som glimrende med stativer innendørs hvor sykler kan tine opp mens man gjør ærende på sentrum.

Kostnader: Budsjett: kr 0   Resultat: 60 000 kr.

Anbefaling: Det er veldig forenklede når en prosjektleder kan gjøre fortløpende innkjøp i mindre skala til slike ting – uten å måtte la alt avgjøres av en prosjektgruppe og en styringsgruppe hver gang. Det gjør saksbehandling mer effektivt, men det ansvarliggjør også sykkelbykoordinator til å handle inn i sykkelbyens rette ånd.

6-4:   Etablere lokallag for Syklistenes Landsforening avd. Alta

Formål: En samarbeidspartner som kan komme med innspill til vårt arbeide – og som representerer den generelle syklist.

Det ble sendt invitasjon til Syklistenes Landsforening en rekke ganger, uten at det ble avtalt tilbake konkret når dette kunne gjøres. Tiltaket er derfor ikke fullført. Det ble loddet en stemning på Sykkelbyen Alta isn hjemmeside for om noen kunne tenke seg å delta i et slikt arbeide – uten deltakende respons.

Kostnad: 2000 kr til leie møtelokaler og enkel servering. Ingen utgifter er kostnadsført.

Anbefaling: Tiltaket har kun en misjon der det er behov for å få et talerør til den generelle syklist – inn til et slikt prosjekt som Sykkelbyen Alta. I Alta bør det etableres da sykkelandelen er relativt bra men kun organiserte sykkelklubber/ lag er de som fremmer en stemme og blir intervjuet av aviser etc.

Det er utover disse tiltakene deltatt på 2 samlinger av sykkelbykoordinator. Dette var en nettverkssamling på Gardermoen for sykkelbyer. Tema var blant annet kampanjer og motiverende tiltak – hvor Alta deltok med et innlegg. Videre var det en regionsamling i Mosjøen for sykkelnettverket i Nord-Norge.